

گردما پيوه جوانخاسينمي

ئاخۇ كامشا سەلەمنەرۇو بىەين؟ بەشەر يان زوان؟ سەرۇو ئى بابەتى سەرنجى جياوازى ھەنى كە لازم بە لوای دلى بابەتە كەيمە كەرۇ. ھەرچى بۇ ھەردوى ھەنى «بەشەر- زوان». ئادىچ پيوه. جياييشا مەرگوو ھەردوين. شارياو ھنيا كە بەشەر بە بى زوان ئەو ھەلا كەوتەيى بى دەرەتانا و رەنگە جە فرەو گياندارە كاتەرى دەسەسەرىش نەبو. ھەرنانەن كە چنى رەورەو ھو گلياي ھزروو بەشەرى، ئاستوو زوانى نرخیان و سەرنجەى تو كەش درياينە پەنە.

جەلايى تەرۇ، بە پاو مەحالكە، بەشەر زوانى تايبەنش گرتەن و بەكۆمەكش پرنسيبە بەشەريانە كاش جار دىنى و گەشنىنىشۇ. پوكاي جە ياگە زانستى و بەترخەمەكانە، بە زوانو ھەر دەقەرئى بايەخ دريو و پيسەو بەشيوه جە ميراسوو بەشەرى وانيو ھە. كۆمەك بە گەشەو ھەرزەنى، كۆمەك بە گەشەو بەشەرى و ھەول دای پەى تەفر كەردەى و تاوانايو و بنبر كەردەى ھەر زوانى ھەنگامەنە پەى ھورتلوورناى رەوتوو گەشەو بەشەرى. نانەن كە كەسى ژير و پنهياوا، بەبى سەرنج دای بە ھاشوو ھووشەى رەگەز پەرسنانەى و سەر كوتگەرانەى، زەحمەت كيشو پەى خزمەت كەردەى زوانى بەشەرى جە ھەرلايىنە. جا چيش چانەى خاستەر كە ئى خزمەتە فرسەتى فرەتەر و بە پەلەتەر پا زوانا بدو كە ئينى قەيرانەنە و نيمە مەرگينى.

زوانی کوردی، پێسه‌و زوانوو ده‌یان ملیۆن کەس جە بەشەری، سەرەراو ئانە‌ی کە جە لاو برێ جە بەشەرە‌کاتەر‌یوێ گۆشارش وزیان سەر و تەنانەت پە‌ی مرنایش ئە‌وپەر‌وو کاری نارە‌وای کران، بە‌لام خزمە‌تی فرەش بە بە‌رەو بەشەری کە‌ردەن.

ئێ زوانە، وەر‌وو ئانە‌ی هە‌لای نە‌ببە‌ن بە‌ ساحیب‌وو دە‌سه‌لاتی سیاسی و دەر‌فە‌تە‌کێش وە‌نە زە‌وت کرێنی، یە‌کانگیریی ئێ‌ستانداردش نیا و لە‌قه سەرە‌کیە‌کێش هەر‌کام بە‌ جیا خزمە‌تشا کە‌ردەن.

هه‌ورامیچ پێ‌سه‌و یۆ چا لە‌قه‌ گە‌ورا، ساحیب‌وو میژ‌وو‌یی دێ‌رینین و زیاتەر جە‌ هە‌زار سال‌ا ئاسە‌واری نو‌یسیاش هە‌ن و بە‌شی‌وێ گە‌ورە و دۆ‌لە‌مە‌ن جە‌ کۆ‌لتوور‌وو بە‌شە‌ری بە‌گ‌ردی و کۆ‌لتوور‌وو کوردی بە‌ تاییبە‌تی پی شی‌وێ‌یه نو‌یسیان و پارێ‌زیان. هەر ئێ‌نە‌یچە رۆ‌چنی‌وێ بیە‌ن پە‌ی گە‌شە‌و کۆ‌لتووری.

مە‌خابن پا جۆ‌رە کە‌ مەرە‌شیۆ (بە‌ تاییبە‌ت چی سەر‌دە‌منە) سەر‌نجە‌ش پە‌نە مە‌دریۆ و خزمە‌تش پە‌نە مە‌کریۆ‌و. کە‌ئێ‌نە‌یچ جە‌‌و‌ی‌شە‌نە جۆ‌ری ناسپاسین و بە‌ کە‌متەر‌خە‌می قەرە‌بوو نە‌کریا‌وێ زانیۆ. چوون‌کوو ئێ شی‌وێ ئا‌خاوتنە، خزمە‌تش بە‌ زوانی کوردی کە‌ردە‌ن و کورد پە‌ی وانایۆ و سە‌له‌منای دێ‌رینی وێش، ناچار مە‌شیۆ رۆ‌ش کەرۆ وە‌نە. یان هەر هیچ نە‌بۆ شی‌وێ‌و دوا‌ی سە‌دان هە‌زار کە‌سان کە‌ دل‌شا پە‌نە‌ش وە‌شا.

و‌ەر‌وو ئا تیش‌کانە، ئێ هە‌نگامی کاک فاتیح رە‌حیمی بە‌ کاری‌وێ پۆ‌زە‌تیف زانوو. ئارە‌زووما کە‌ جوانە‌مەر‌گە نە‌یۆ و سەرە‌تایی بۆ پە‌ی هە‌نگامە‌کاتەر‌یچ.

دی‌ارا لە‌یە‌ک دایۆ و کار‌کە‌ردە‌ی سەر‌وو لە‌قه‌کا زوانی کوردی، دەر‌فە‌ت رە‌خسنۆ پە‌ی ئانە‌ی کە‌ چی سەر‌دە‌منە کە‌ کورد تا رادی‌وێ فرسە‌توو پە‌رسایۆ ئە‌و وێش کە‌وتە‌ن دە‌س، خە‌رمانی‌وێ‌ش وەر‌دە‌سە‌نە بۆ پە‌ی مە‌رزنا‌یرە زوانی‌وێ ئێ‌ستانداردی کە‌ جواب دەر‌و‌وێ نیازە‌کا سەر‌دە‌می بۆ. حاشاش چنە مە‌کریۆ کە‌ هەر‌کام جە‌ لە‌قه‌کا زوانی کوردی، تاییبە‌تە‌ندی وەر‌چە‌مشا هە‌ن و جە‌ وێشانە برێ خالی عالی‌شا پە‌ر‌و‌ە‌رە

